Divergentné a tvorivé myslenie, jeho fázy a prejavy, konvergentné myslenie (logicko-deduktívne), typy tvorivosti: expresívna, technická, inventívna, inovačná kreativita a emergentná tvorivosť :)

Základom tvorivosti je divergentné myslenie, pri ktorom sa osobnosť zameriava na rozširovanie a hľadanie nových, vhodných možností riešenia problémov a rozmanitých logických alternatív.

Konvergentné myslenie (logicko-deduktívne) uplatňujeme skôr pri problémoch s jedným riešením, t.j. myšlienková práca smeruje jedným smerom k jednému cieľu, ktorý vyplýva z podmienok úlohy a jej pravidiel.

Tvorivé myslenie má 4 fázy:

- **príprava** – je to fáza zoznámenia sa s problémom alebo duševným podnetom, ako i s cieľom,
- **inkubácia** – podvedomé skúmanie všetkých možností riešenia, často neuvedomované,
- **iluminácia** – vyprodukovanie myšlienky, ktorá môže znamenať zásadný obrat či osvetlenie ďalších postupov, alebo dokonca vyriešenie problému,
- **overenie** – nastáva po prepracovaní myšlienky, po zvážení jej použiteľnosti. Je to fáza úsudku a rozhodovania.

Prejavy tvorivého myslenia je možné skúmať dvomi spôsobmi:

- analýzou aktivít a prístupov k riešeniu určitých otázok, spôsobov práce a podobne,
- pomocou rôznych testov tvorivých schopností a tvorivého myslenia.

Tvorivý spôsob myslenia využívame vo výrobných, organizačných, poznávacích, umeleckých, výchovných, zdravotníckych, športových a iných sférach ľudskej aktivity.

Typy tvorivosti

- **expresívna kreativita** – je to spontánna tvorivosť ako vyjadrenie hry a slobody človeka, napríklad spontánna kresba detí, improvizácia v hudbe a podobne, je výsledkom senzorickej stimulácie,
- **technická kreativita** – ide o vytváranie technických produktov, o rozšírenie expresívnej tvorivosti, prejavuje sa v majstrovaní, remeslách, technických vynálezoch...,
- **inventívna kreativita** – môže byť obohatená alebo vzbudená stimuláciou alebo facilitáciou exploračnej činnosti, vyšetrovacieho, bádajúceho a pátracieho správania, ide o hru s materiálom, postupmi, zahrňuje vhľad do vecí a nezvyčajné kombinácie vzťahov a riešenie problémov,
- **inovačná kreativita** – modifikujú sa základné princípy chápania vecí, ich použitie, interpretácia a podobne,
- **emergentná tvorivosť** – môže byť stimulovaná podnecovaním ideí. Ide o veľmi originálne teórie, objav princípov, zákonov nových a doteraz neopísaných. Majú fundamentálny základ pre vedy a ostatné oblasti.

Tvorivé a divergentné myslenie inak:

Rozdiel medzi tvorivým myslením a divergentným myslením je v ich zameraní a prístupe k riešeniu problémov.

Tvorivé myslenie – toto je širší pojem, ktorý zahŕňa schopnosť prichádzať s novými a originálnymi myšlienkami. Tvorivé myslenie môže zahŕňať rôzne prístupy, vrátane divergentného myslenia, konvergentného myslenia[1] a laterálneho myslenia[2]. Je to proces, ktorý podporuje inovácie a nové nápady vo všetkých oblastiach života.

Divergentné myslenie – toto je špecifický typ tvorivého myslenia, ktorý sa zameriava na generovanie mnohých rôznych riešení alebo odpovedí na jeden problém. Divergentné myslenie podporuje otvorenosť, flexibilitu a schopnosť vidieť veci z rôznych uhlov pohľadu. Je to proces, ktorý často vedie k inovatívnym a nekonvenčným riešeniam. Divergentné myslenie je teda jednou z foriem tvorivého myslenia, ktorá sa špecificky zameriava na rozmanitosť a množstvo nápadov.

[1] Hľadanie jedného správneho riešenia.

[2] Hľadanie riešení mimo bežných ciest.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania